

Про послугу доставки газу та порядок її оплати

Про зміни щодо розподілу платіжок, які відбулися в 2020 році, ми ведемо розмову з виконуючим обов'язки начальника Здолбунівського відділення АТ «Рівнегаз» Петром Музичкою.

- Пане Петре, з січня цього року споживачі газу отримують два рахунки - один за газ, другий - за його доставку. Чому розділили рахунки?

- Це завершальний крок реформи ринку газу. Завершено анбандлінг, що триває з 2015 р. та є зобов'язанням України перед міжнародними установами. Тепер, як і в Європі, у нас повністю розділені діяльність з продажу газу як товару і його доставка (розподіл). Тому із загального рахунку, де в одній сумі були і кубометри, і їх доставка, саме плату за доставку вивели в окремий рахунок. Це гарантує незалежність постачальників газу від операторів ГРМ та спрощує споживачам зміну таких постачальників.

Наразі на ринку України понад 400 постачальників газу, які конкурують між собою. Ви ж звернули увагу, що ціна газу змінюється щомісяця? Тоді як платіж за доставку (розподіл) газу - незмінний, однаковий щомісяця. Адже доставку газу здійснює лише одне підприємство - в наших районах Оператор ГРМ «АТ «Рівнегаз». До кожного споживача прокладена одна труба, яку ми обслуговуємо як Опера-

ційні мережі. Далі газ іде під високим тиском і потрапляє на газорегуляторний пункт - ГРП. Це великі цегляні будівлі, в яких за допомогою спеціального обладнання відбувається пониження тиску від високого до середнього. І вже після ГРП газ іде по трубах із середнім тиском. Уже ближче до вашої вулиці, на шафовому регуляторному пункті (ШРП), відбувається пониження до низького тиску. Тут уже газ розподіляється до кожного будинку. Від моменту передачі газу нам Оператором ГТС до кожного будинку в середньому на території району газ проходить 20-30, а то й 100 км. Тому частинка газопроводу, яку ви бачите на вашій вулиці - це дуже незначна частинка газорозподільних мереж. Загалом же Здолбунівське відділення обслуговує понад 2,5 тис. км таких мереж, близько 21 тисячі будинкових регуляторів тиску та інше обладнання. Як бачимо, газорозподільні мережі - це величезна інфраструктура, яка через пониження тисків, їх регулювання, дає змогу газу рухатися у певному напрямку. І у вашій будівлі є завжди визначена кількість газу, 24 години на добу.

ційджаяють на виклики за номером 104. Нарешті, четверта група витрат - це виконання інвестиційної програми, яка затверджується НКРЕКП - капітальний ремонт і заміна різних елементів мереж.

- Як розподіляються ці витрати впродовж року?

- Більшість наших витрат фіксовані. Вони виникають і в зимовий період пікового споживання газу, і влітку, коли споживання газу різко знижується.

- Як власне визначають

- Такий порядок розрахунку встановлений державним регулятором: іншого варіанту затвердити справедливий та фіксований тариф на рік наперед немає. Адже, якщо споживач зменшить використання газу цього року, то в наступному році у нього буде менша плата за доставку.

- А якщо споживач у попередній рік газу не використовував?

- Нові клієнти, а також ті споживачі, які у попередній газовий рік газу не спожива-

- Так. За доставку газу треба платити, навіть якщо ви не використовуєте газ у певний період. Логіка цього рішення наступна: ви тимчасово не споживаєте газ, але у вас є договір на розподіл природного газу. Згідно з цим договором, оператор ГРМ гарантує споживачеві можливість у будь-який час відкрити кран та отримати газ. Тобто, вам не потрібно замовляти газ на якусь годину. Наявність газу відповідних параметрів та у достатньому обсязі у точці

- Ще одне запитання, яке турбує споживачів: чому потрібно платити різними частинами щомісяця, а не залежно від спожитих кубометрів у відповідний місяць?

- До цього року споживачі сплачували за доставку газу разом із витратами за спожитий газ. Їхня місячна плата за доставку залежала від кількості спожитих кубометрів у цьому місяці. Тепер - окремо рівними платежами щомісяця. Логіка цього рішення держрегулятора на-

тор ГРМ. Здолбунівське відділення «Рівнегаз» не торгує газом, а займається лише його транспортуванням до понад 46 тис. квартир та будинків Здолбунівського, Острозького, Гоцанського і Корецького районів.

Як бачимо, продаж газу та його доставка (розподіл) - це дві різні послуги (два різні види діяльності), їх надають різні компанії. Відповідно, споживачі отримують різні рахунки за ці послуги.

- У чому полягає послуга доставки (розподілу) газу? Що ви робите для того, щоб газ дійшов до кожного споживача - як у далеке село, так і на верхній поверх багатопверхівки?

- Що таке газорозподільні мережі? Це не лише той газопровід, що прокладений по вашій вулиці. Газорозподільні мережі - це важлива частина всієї газової системи країни, разом із добуванням природного газу та транспортуванням його магістральними газопроводами. У Здолбунівському, Острозькому, Гоцанському та Корецькому районах до газорозподільної мережі під'єднано 171 населений пункт. Як ця система функціонує? Існують газорозподільні станції - ГРС. На території наших районів таких станцій 11. Саме тут відбувається передача газу з магістральних мереж від оператора газотранспортної системи - нам у газорозподі-

- Які витрати ви несете для того, щоб ця система функціонувала?

- Усі наші витрати на функціонування систем контролюються НКРЕКП. Загалом їх можна поділити на чотири групи. Перша група - це технологічний газ. Газопроводи у Здолбунівському районі почали будувати у 60 роках минулого століття, у Гоцанському та Острозькому районах - 30 років тому, у Корецькому районі - майже 20 років тому. Мережі зношуються, старіють, потребують постійного обслуговування і заміни. В них утворюються отвори, через які витікає газ. Так само мають місце витрати та втрати газу у місцях з'єднань труб. Щоб збалансувати систему у технологічному процесі розподілу, оператор ГРМ закуповує технологічний газ. Друга група - це фонд оплати праці. Для того, щоб обслужити понад 2500 км мереж, перевірити всі споруди на газопроводах, забезпечити доступ газу до 46 тис. домогосподарств і 650 підприємств, які споживають газ у Здолбунівському відділенні - потрібні фахівці, яких у нас - 222. Третя група витрат - це матеріали, які потрібні для експлуатації мереж - різні комплектуючі, розхідні матеріали. Наприклад, пальне для 4 автомобілів аварійно-диспетчерської служби, що 24 години на добу, 7 днів на тиждень

ся тариф на розподіл? Чому саме 1,20 грн за куб. м?

- Державний регулятор щороку збирає інформацію - скільки потрібно витрат на рік, щоб система працювала надійно. Доставка газу має бути безпечною та безперебійною. НКРЕКП аналізує зібрану інформацію і визначає - скільки витрат необхідно для закупівлі технологічного газу, скільки заробітної плати, матеріалів, витрат на ремонт мереж, заміну обладнання. Розділивши загальні витрати на наших споживачів, Регулятор визначає тариф, який вимірюється в гривнях за 1 м куб.

- Як визначається платіж за доставку газу? Він індивідуальний для кожного споживача?

- Так, вартість доставки газу розраховується індивідуально для кожного клієнта. Розмір плати залежить від обсягу спожитих кубометрів газу конкретним споживачем упродовж попереднього «газового року». Це проміжок часу з 1 жовтня по 30 вересня. Сума кубів газу, спожитого за рік, ділиться на 12 місяців. А результат множиться на тариф на доставку. Можете перевірити - і отримаєте свою вартість доставки на місяць.

- Чому розрахунок плати за доставку залежить від минулорічних обсягів споживання, а не від поточних?

ли, отримали рахунки за січень та лютий, виходячи із планових обсягів групи споживання, до якої вони належать.

Держрегулятор 11 лютого 2020 року схвалив проєкт рішення, яке передбачає зменшення фінансового навантаження на ці категорії споживачів. Наразі цей проєкт проходить громадське обговорення. Остаточне рішення має бути ухвалене Регулятором на початку березня. Відповідно до цього рішення для зазначених споживачів буде розрахований платіж за доставку газу.

- Які строки сплати за доставку газу?

- Плата за доставку здійснюється щомісячно, рівними платежами упродовж року - до 20 числа місяця, в якому надаються послуги. Оскільки у деяких споживачів розмір плати за доставку газу буде меншим від комісії банку, то споживачеві вигідніше сплатити одразу за кілька місяців.

- Як отримати рахунок за доставку?

- Рахунки для оплати послуг розподілу природного газу споживачі отримують поштою. Є також можливість завантажити та оплатити рахунок онлайн - в Особистому кабінеті на сайті 104.ua.

- Чи правда, що за доставку газу мають платити також споживачі, які тимчасово не споживають газ?

приєднання всім споживачам забезпечується завжди, 24 години на добу. Для цього газ повинен до вас дійти - пройти близько 20-30 кілометрів через газорегулююче обладнання, яке обслуговують 65 працівників. Вони повинні обійти газопроводи, переконавшись в тому, що ті є не аварійними та безпечними для експлуатації. І лише тоді ви зможете отримати послугу з розподілу природного газу.

- Тобто, чим більше споживачів підключено до газової мережі, тим більші ваші доходи?

- Ні, чим більше споживачів в районі, тим рівномірніше розподіляються витрати на розподіл газу, які є фіксованими і не залежать від обсягу споживання. Тому, чим більше споживачів солідарно будуть сплачувати справедливо розрахований з боку НКРЕКП тариф, тим меншим цей тариф буде.

Дивіться, умовний споживач побудував будинок чи купив квартиру, але не споживає газу і не збирається платити за послугу доставки. У такому разі його частку витрат повинен заплатити хтось інший - сусіди, інші споживачі. З точки зору європейського законодавства, такий підхід є дискримінаційним. Адже, використовують споживачі газ чи ні, витрати на підтримку роботи газової мережі залишаються.

ступна.

Влітку рахунок за газ мінімальний, а взимку досягає своїх максимальних значень. Взимку споживачі використовують 80-90 % річного обсягу газу. Але ж зарплата чи пенсія у наших клієнтів не змінюється з періоду в період. Тож у зимовий період їм складно платити, адже рахунок значний, а влітку навантаження на сімейний бюджет різко знижується. Тому регулятор запровадив плату за доставку рівними частинами щомісяця. Найвигіднішою новою системою розрахунків є для споживачів, які використовують газ для опалення житла. У Здолбунівському відділенні частка таких споживачів становить близько 85 % або 38,948 тис. сімей. Їхні платежі за доставку газу в опалювальний період 2020 р. зменшаться в середньому на 43 %, порівняно з відповідними періодами минулих років.

Водночас така система підходить і операторам ГРМ. Адже 95 % наших витрат фіксовані, і вони не залежать від того, опалювальний це період чи не опалювальний, вони не змінюються від сезону. Тому рівні платежі за доставку впродовж року - нормальна практика, яка застосовується майже у всіх країнах Європи.

Фото ілюстративне, з Інтернету.